

Simpukan poliittiset tavoitteet hallituskaudelle 2023–2027

Tahaton lapsettomuus koskettaa Suomessa joka viidettä jossain vaiheessa elämää. Lapsettomuus voi johtua esimerkiksi terveydellisistä syistä, elämäntilanteesta tai lainsäädännöstä. Joskus tahattomalle lapsettomuudelle ei löydy syytä. Noin 6000 henkilöä hakeutuu hedelmöityshoitoihin vuosittain. Lopullisesti lapsettomiksi jää joka viides nainen ja joka neljäs mies.

Lapsitoiveen toteutumattomuus vaikuttaa kokonaisvaltaisesti kaikilla elämän osa-alueilla. Simpukka ry on tahattoman lapsettomuuden asiantuntijaorganisaatio ja lapsettomien yhteisö, jonka tehtävänä on tuottaa tietoa ja tukea ja edistää lapsettomuutta kokevien asemaa yhteiskunnassa.

Perheellistymismahdollisuuksia edistettävä ja perheellistymisen esteitä purettava

Suomessa tulee edistää toimenpiteitä, jotka mahdollistavat lapsitoiveen toteutumisen ja lapsiperheellistymisen niille, jotka sitä toivovat. Tällaisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi yhdenvertaiset mahdollisuudet hedelmöityshoitoihin perhemuodosta tai lapsettomuuden syystä riippumatta. Perhepolitiikassa tulee huomioida tahattomasti lapsettomat, lapsiperheellisyyttä toivovat sekä lapsettomuuden ennaltaehkäisy. Työn ja perheellistymisen yhteensovittaminen tulee tehdä mahdollisemmaksi. Lapsettomuushoidot on rinnastettava raskauteen tasa-arvolaisissa, ja niitä on koskettava samanlainen syrjinnän kieltävä lainsäädäntö kuin raskautta.

Lapsettomat perheet huomioitava palveluissa ja päätöksenteossa

Yhä useampi on tahtomattaan tai vapaaehtoisesti lapseton. Yksin tai kumppanin kanssa elävien määrä kasvaa. Nyky-yhteiskunnassa ihmisillä on monenlaisia lähisuhdemuotoja, jotka tulee tunnistaa yhtä merkittäviksi kuin perinteinen perhemalli. Erityisesti julkisissa sosiaali- ja terveystalouksissa tulee huomioida paremmin ne ihmiset ja perheet, joilla ei ole lapsia. Esimerkiksi parisuhdetta tukevissa ja eropalveluissa tulee tunnistaa myös lapsettomien perheiden tuen tarve.

Hedelmöityshoitojen resursseja lisättävä

Julkisen sektorin hedelmöityshoitojen resurssit eivät ole nykyisellään riittävät. Hoidot on turvattava yhdenvertaisesti kaikille niitä tarvitseville. Psykososiaalista tukea on tarjottava osana hedelmöityshoitopolkua. Yhtenäisten hoitoon pääsyn kriteerien on toteuduttava hedelmöityshoitoja antavissa yksiköissä valtakunnallisesti. Resurssien puute julkisessa terveydenhuollossa johtaa eri alueilla esimerkiksi siihen, että jonojen ollessa pitkät hoitoihin pääsy evätään jo ennen yläikärajaa saavuttamista.

Ei-kaupallinen sijaissynnytys sallittava Suomessa

Sijaissynnytykseen tähtäävät järjestelyt on nykyisellään kielletty hedelmöityshoitolaissa, minkä vuoksi monet suomalaiset ovat turvautuneet ulkomailla tapahtuviin järjestelyihin. Kotimaassa tapahtuvalle sijaissynnytykselle tulee luoda turvalliset rakenteet ja selkeät käytänteet. Suomessa on mahdollista uudistaa lainsäädäntöä niin, että se mahdollistaa eettisesti kestävän ja yhdenvertaisen sijaissynnytyksen. Sijaissynnytyslainsäädännön luominen tulee ottaa osaksi hallitusohjelmaa.